

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Utenriksministeren

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Anniken Huitfeldt

Oslo, 6. mai 2021

Uttalelse fra Utenriksdepartementet ang. Dokument 8:190 S (2020-2021) – representantforslag fra representantene Tybring-Gjedde, Wold, Gulati, Wiborg, Amundsen og Johnsen

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev av 12. april 2021, der det bes om Utenriksdepartementets uttalelse til Dokument 8:190 S (2020-2021) fra representantene Christian Tybring-Gjedde, Morten Wold, Himanshu Gulati, Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, hvor det foreslås at regjeringen «flytter den norske ambassaden i Israel fra Tel Aviv til Jerusalem».

Hovedlinjene i norsk Midtøsten-politikk ligger fast. I tråd med Granavolden-plattformen, legger regjeringen til grunn en balansert holdning til Midtøsten-konflikten. Det innebærer å aktivt støtte målet om Israel og Palestina som to stater innenfor sikre og internasjonalt anerkjente grenser. Dette er i tråd med langvarig norsk utenrikspolitikk og viderefører politikken til tidligere regjeringer av ulik politisk retning.

Jerusalem har hellige steder for alle de tre monoteistiske religionene. Byen har sterk symbolsk betydning, og både Israel og palestinere gjør krav på Jerusalem som sin hovedstad. Jerusalems status er ett av flere viktige utestående spørsmål som må løses gjennom forhandlinger mellom israelere og palestinere. Inntil de to partene i konflikten selv har kommet frem til en fredsløsning, inkludert en enighet om Jerusalems status, ønsker verken Norge eller de fleste andre land å foreta handlinger som kan oppfattes å foregripe utfallet.

Det er en fast linje i den norske Midtøsten-politikken at heller ikke Norge flytter ambassaden før det foreligger en forhandlet fredsløsning mellom partene. Helt siden etableringen av diplomatiske forbindelser mellom Israel og Norge i 1950, har den norske ambassaden vært lokalisert i Tel Aviv. Her er Norge i selskap med det store

flertallet av de av verdens land som har ambassade i Israel. Vi har respekt for Israels interesser, men vi har også respekt for det legitime kravet til palestinerne om en egen stat.

Som mangeårig leder av den internasjonale giverlandsgruppen for Palestina (AHLC) og med vår forhistorie knyttet til Oslo-avtalene vil en flytting av Norges ambassade stride mot og vanskeliggjøre den rollen vi fortsatt spiller overfor partene i konflikten. Både Israel og Palestina ønsker at vi skal ha denne rollen. Arbeidet med å få partene tilbake til forhandlingsbordet vil også vanskeliggjøres.

Representantene viser til USAs beslutning om flytting av ambassaden til Jerusalem. Jeg har offentlig uttrykt Norges bekymring over den amerikanske beslutningen om å anerkjenne Jerusalem som Israels hovedstad, og at det kunne bidra til økt ustabilitet i regionen og gjøre det vanskeligere å få partene til forhandlingsbordet. USA åpnet sin ambassade i Jerusalem i mai 2018. Kun et fåtall land har fulgt etter og Kosovo er det eneste europeiske landet som har opprettet ambassade i Jerusalem. Den åpnet i mars 2021. Tsjekkia og Ungarn har åpnet handelskontorer i Jerusalem, men har ingen kjente planer om å flytte sine ambassader fra Tel Aviv.

Det er et sentralt premiss for norsk politikk at flere av FNs sikkerhetsrådsresolusjoner, inkludert resolusjon 476 (1980) og 478 (1980), fordømmer Israels forsøk på å endre Jerusalems fysiske karakter, demografiske sammensetning, institusjonelle struktur og status. Resolusjon 478 fordømte Israels Jerusalem-lov av 1980. Loven erklærte Jerusalem som Israels hovedstad, og anses i praksis som en erklæring om annekasjon av Øst-Jerusalem. Resolusjon 478 bekreftet at dette vedtaket er uten folkerettslig virkning og at det må anses som et brudd på folkeretten. Resolusjonen oppfordrer også medlemslandene til å godta rådets avgjørelse.

Regjeringen mener at en flytting av Norges ambassade før spørsmålet om Jerusalems status er løst i forhandlinger mellom partene vil bryte med de lange linjene i Stortingets omforente posisjoner i spørsmålet, og være i strid med sikkerhetsrådsvedtak. Det vil også være i strid med hva flertallet av verdens land gjør, og vil ikke bidra til å fremme fredsprosessen mellom partene.

Med vennlig hilsen

Ine Eriksen Søreide